

θεός

θεός, ο, ουσ. [<αρχ. θεός], ο θεός· ο πολύ όμορφος άντρας: «σε τέτοιον θεό δεν μπορεί να πει καμιά γυναίκα όχι»· βλ. και λ. Θεός·

- απειλεί θεούς και δαίμονες, εκτοξεύει οργισμένος απειλές προς όλες τις κατευθύνσεις: «μάλωσε το πρωί με τη γυναίκα του κι απ' την ώρα πού ήρθε στο γραφείο, απειλεί θεούς και δαίμονες»·

- από μηχανής θεός, λέγεται για κάθε απροσδόκητο ρυθμιστή ή βοηθό σε δύσκολη περίπτωση ή κατάσταση: «την ώρα που οι δυο παρέες σηκώθηκαν απ' τα τραπέζια τους κι ήταν έτοιμες ν' αρπαχτούν, ήρθε ο τάδε σαν από μηχανής θεός κι ηρέμησε τα πνεύματα || το λαχείο που του 'πεσε, ήρθε σαν από μηχανής θεός να τον γλιτώσει από την οικονομική καταστροφή». Αναφορά στο σκηνικό μέσο της αρχαίας τραγωδίας, που εφευρέτης του ήταν ο Ευριπίδης, όπου εμφανιζόταν ξαφνικά ο θεός, με σκοπό την απότομη λύση του δράματος, όταν η υπόθεση είχε μπλεχτεί ή είχε περιέλθει σε αδιέξοδο·

- βρίζει θεούς και δαίμονες, βρίζει οργισμένος ακατάσχετα προς όλες τις κατευθύνσεις: «είναι τόσο εκνευρισμένος, που βρίζει θεούς και δαίμονες»·

- κατεβάζει θεούς και δαίμονες, βλ. συνηθέστ. βρίζει θεούς και δαίμονες·

- ο βασιλιάς των θεών, βλ. λ. [βασιλιάς](#)·

- τα δώρα και θεούς πείθουν, με τα δώρα, τις ευγένειες και τα καλοπιάσματα, πετυχαίνουμε αυτό που επιδιώκουμε: «πάρ' του κι ένα δωράκι, όταν θα πας να του ζητήσεις άδεια, γιατί τα δώρα και θεούς πείθουν»·

- τον κυνηγάνε θεοί και δαίμονες, βρίσκεται σε πολύ δεινή κατάσταση, ιδίως οικονομική: «απ' τη μέρα που έπεσε έξω η δουλειά του, τον κυνηγάνε θεοί και δαίμονες»·

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας